

DEFINITIEF RAPPORT VAN BEVINDINGEN

ONDERZOEK BIJ

RKBS DE HUSSEL

School/instelling: rkbs de Hussenl

Plaats: Grootebroek

BRIN-nummer: 10WO

Onderzoek uitgevoerd op: 15 december 2008

Conceptrapport verzonden op: 11 februari 2009

Rapport vastgesteld te Haarlem op: 12 maart 2009

Reproductie van het rapport zonder toestemming van de inspectie of de school/instelling vindt niet plaats anders dan in zijn volledige vorm.

1. ONDERZOEK

Onderzoek

De inspectie heeft op 15 december 2008 een onderzoek uitgevoerd op basisschool de Hussel om na te gaan of er sprake is van tekortkomingen in de kwaliteit van het onderwijs.

Aanleiding

De aanleiding was het volgende. Uit analyses die de inspectie heeft uitgevoerd kwam naar voren dat zich tekortkomingen voordoen in (de kwaliteit van) de tussenopbrengsten.

Gesprek met bevoegd gezag

Op 16 september 2008 heeft de inspectie dit met het bevoegd gezag besproken. Namens het bevoegd gezag waren aanwezig de heren Spek, de Groot en Ruitenbergh. Uit dit gesprek en de beschikbare informatie konden het bevoegd gezag en de inspectie niet eenduidig vaststellen waardoor deze tekortkoming wordt veroorzaakt. De inspectie heeft daarom besloten een onderzoek uit te voeren naar de normindicatoren om na te gaan of er een verband kan worden gelegd tussen de tegenvallende tussenresultaten en de kwaliteit van het onderwijs.

Onderzoeksmethode

Deze rapportage is gebaseerd op:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Onderzoek op locatie, waarbij
 - o schooldocumenten zijn bestudeerd;
 - o de onderwijspraktijk is geobserveerd in verschillende groepen;
 - o gesprekken met de directie en zorgcoördinator zijn gehouden.

Toezichtkader

Het onderzoek is uitgevoerd op basis van het toezichtkader Primair onderwijs, 2005, alsmede de aanvullende normeringen die opgenomen zijn in de notitie Analyse en waarderingskader van opbrengsten, Primair Onderwijs, oktober 2008. Deze documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Uit het waarderingskader zijn, naast de opbrengsten, na overleg met het bestuur indicatoren onderzocht uit de volgende aspecten die mogelijk samenhangen met de onvoldoende opbrengsten: kwaliteitszorg, aanbod, didactisch handelen van leraren en zorg en begeleiding.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek. Bij vastgestelde tekortkomingen is tevens de onderbouwing van deze beoordelingen opgenomen.

In hoofdstuk 3 volgt de conclusie uit het onderzoek en het vervolg van het toezicht, in de vorm van het toezichtarrangement.

2. BEVINDINGEN

Naleving

De inspectie heeft onderzocht of wordt voldaan aan de naleving van wettelijke voorschriften over onderstaande onderwerpen¹.

Schoolplan in art. 16, lid 1 en 3 WPO	Wel aanwezig
Schoolgids in art. 16, lid 2 en 3 WPO	Wel aanwezig
Onderwijstijd in art. 8, lid 7, onder b WPO	Wel voldaan aan naleving
Zorgplan in art. 19, lid 1 en 3 WPO	Wel aanwezig

Kwaliteit

Legenda:

In onderstaande tabel vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen dit heeft geleid. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de indicator bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs:

1. draagt niet of nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

Oordelen op indicatoren

Opbrengsten: resultaten van leerlingen	1	2	3	4	5
12.1 De resultaten van de leerlingen aan het eind van de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		

Opbrengsten: ontwikkeling van leerlingen	1	2	3	4	5
13.1 De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.		●			
13.2 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.		●			

¹ Deze onderwerpen gelden voor het school c.q. cursusjaar 2008-2009. De inspectie stelt jaarlijks de onderwerpen vast.

Kwaliteitszorg	1	2	3	4
1.1 De school heeft inzicht in de verschillen in onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			●	
1.2 De school evalueert jaarlijks systematisch de kwaliteit van haar opbrengsten.			●	
1.3 De school evalueert regelmatig het leren en onderwijzen.		●		
1.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			●	
1.5 De school borgt de kwaliteit van het leren en onderwijzen.		●		
1.6 De school rapporteert aan belanghebbenden inzichtelijk over de gerealiseerde kwaliteit van het onderwijs.		●		

Aanbod	1	2	3	4
3.1 De aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde zijn dekkend voor de kerndoelen.			●	
3.4 De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			●	
3.5 De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.		●		
3.8 De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlingengewicht biedt leerinhouden aan bij Nederlandse taal die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			●	

Tijd	1	2	3	4
4.4 De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.		●		

Didactisch handelen van leraren	1	2	3	4
6.1 De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			●	
6.3 De leraren leggen duidelijk uit.			●	

Actieve en zelfstandige rol van leerlingen	1	2	3	4
8.1 De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			●	

Zorg en begeleiding, inclusief toetsinstrumenten	1	2	3	4
10.1 De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			●	
11.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens, bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.		●		
11.3 De school voert de zorg planmatig uit.		●		
11.4 De school gaat de effecten van de zorg na.		●		

Onderbouwing

Opbrengsten

Basisschool de Hussel maakt voor het verantwoorden van de eindopbrengsten gebruik van de gegevens van een landelijk genormeerd leerlingvolgsysteem (Cito LVS). De inspectie beoordeelt de opbrengsten van rekenen/wiskunde en begrijpend lezen van de groepen 8 over de afgelopen drie jaren. Deze opbrengsten zijn voldoende omdat ze in één van de drie jaren boven de ondergrens van de inspectie liggen. Daardoor zijn ze kwetsbaar. Zo zijn de resultaten bij rekenen en wiskunde onvoldoende in 2008 en bij begrijpend lezen in 2006.

De tussenopbrengsten in het schooljaar 2007-2008 worden als onvoldoende beoordeeld. De inspectie beoordeelt hierbij het technisch lezen in de groepen 3 en 4, rekenen en wiskunde in de groepen 4 en 6 en begrijpend lezen in groep 6. Hierbij zijn de resultaten op drie van de vijf onderdelen onvoldoende (technisch lezen groep 3 en 4 en rekenen en wiskunde groep 4).

Voor leerlingen die een eigen leerlijn volgen, heeft de school nog geen ontwikkelings- of uitstroomperspectief geformuleerd. De school kan hierdoor niet aantonen dat deze leerlingen zich voldoende naar hun mogelijkheden ontwikkelen (indicator 13.2).

Kwaliteitszorg

De school heeft in voorgaande jaren een start gemaakt met het werken met kwaliteitskaarten en de uitkomsten hiervan ook vastgelegd in diverse documenten. Over de systematiek van de kwaliteitszorg was het team echter niet tevreden en de school is hiermee gestopt. Momenteel wordt er nagedacht over een alternatief systeem voor kwaliteitszorg.

Er worden duidelijke groepsoverzichten van de leerresultaten gemaakt inclusief een normering. Echter, het bijstellen van het onderwijskundig beleid als mogelijke consequentie van de evaluatie van de opbrengsten, is nog niet gangbaar binnen de school. Ook de borging van de verbeteractiviteiten c.q. de kwaliteit van het leren en onderwijzen is nog een specifiek aandachtspunt. Verder lijkt sprake te zijn van relatief lage verwachtingen naar de leerlingen wat zich lijkt te vertalen in lage opbrengstgerichtheid en (te) lage leerresultaten.

De school besteedt veel aandacht aan communicatie richting belanghebbenden als ouders en bestuur. Dat doen zij door middel van de schoolgids, informatie- en ouderavonden en nieuwsbrieven. Echter, door het ontbreken van concreet geformuleerde doelstellingen lukt het de school nog niet om de resultaten van de verbeterplannen goed te evalueren en belanghebbenden hierover te informeren.

Aanbod

Er is nog geen sprake van een eenduidige en consistente doorgaande lijn in het leerstofaanbod tussen de leerjaren, met name van de kleuter- naar de onderbouw. Er is geen gepland en vastgelegd aanbod voor de kleuters wat betreft tussendoelen en leerlijnen. Overigens is de school op dit moment op zoek naar een geheel nieuwe taalmethode, inclusief een specifiek aanbod in de kleuterbouw.

De school is gestart met "Vernieuwd niveaulezen" om de (nu nog onvoldoende) resultaten van het technisch lezen in de groepen 3 en 4 te verbeteren. Het is nu nog niet mogelijk om het effect hiervan vast te stellen.

Onderwijsleerproces

Het didactisch handelen van de leraren is in het algemeen van voldoende niveau. De lessen hebben voldoende structuur en de uitleg is in de regel helder. Voor het differentiëren bij de

basisvaardigheden maakt de (jenaplan)school gebruik van niveaugroepen. Specifiek aandachtspunt voor de school is de aandacht voor leerlingen die meer aankunnen. De weektaken bieden voor hen nu nog te weinig uitdaging.

Tijd

Om de resultaten van de leerlingen voor de basisvaardigheden te verbeteren kan de school meer effectieve leertijd realiseren. Er bestaat een discrepantie tussen de gerealiseerde en geplande onderwijstijd. Er gaat relatief veel tijd verloren aan (te) lange pauzes en aan tijd besteed aan het eten en drinken, zonder dat op deze momenten gerichte onderwijsactiviteiten plaatsvinden.

Zorg en begeleiding

De leraren van de Hessel nemen op vaste tijden landelijk genormeerde toetsen af en schrijven handelingsplannen voor leerlingen die onvoldoende vooruitgang boeken, met uitzondering van de kleuters. Het proces van toetsen, signaleren en analyseren van de hulpvraag wordt gecoördineerd door de intern begeleider en remedial teacher. De beginsituatie, de analyse, de te bereiken doelen, de specifieke aanpak en de evaluatieworden in de handelingsplannen vaak nog te weinig concreet geformuleerd om naderhand vast te kunnen stellen of de zorg voldoende effect heeft gehad. Ook wordt nog geen onderscheid gemaakt tussen leerlingen met een handelingsplan voor de korte termijn en leerlingen met meer hardnekkiger en langduriger problemen (ontwikkelingsperspectief). Bovendien wordt in de dag- en weekplanning van de leraren de zorg niet expliciet benoemd waardoor niet aangetoond kan worden dat de handelingsplannen ook daadwerkelijk (planmatig) uitgevoerd worden.

3. CONCLUSIE EN VERVOLG

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op de Hussel van voldoende niveau is, zij het dat met name de opbrengsten kwetsbaar zijn.

De inspectie ziet als mogelijke verklaringen voor de relatief lage opbrengsten:

- De lage opbrengstgerichtheid c.q. te lage verwachtingen naar de leerlingen zoals genoemd bij het onderdeel kwaliteitszorg;
- De discrepantie bij de zorg en begeleiding tussen datgene wat in documenten wordt vermeld en in de groepen daadwerkelijk plaatsvindt;.
- De te beperkte onderlinge afstemming tussen de leraren wat betreft het pedagogisch-didactische handelen als gevolg van te weinig borging en expliciete aansturing vanuit de schoolleiding.

In het nagesprek onderschreven de directie, de intern begeleider en de bovenschools manager de bevindingen en conclusies van de inspectie.

Toezichtarrangement

Op grond van het voorgaande, heeft de inspectie voor rkbs De Hussel een basisarrangement vastgesteld.